

*Gode oppvekstsvilkår og framtidsutsikter
for barn og unge i Nordreisa*

Kommunedelplan for oppvekst 2024-2034

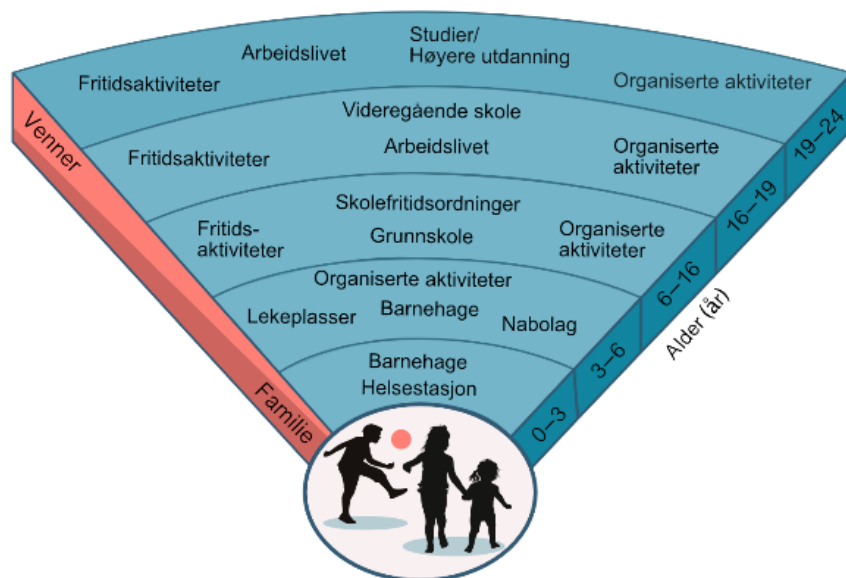
Kommunedelplan for oppvekst i Nordreisa kommune 2024-2034

Innhold

Innledning.....	3
Hovedformål.....	3
Planområde	3
Planperiode	3
Føringer og rammebetingelser	4
Innsatsområder og mål	5
Strategier og virkemiddel innen de tre innsatsområdene.....	5
Barnehage og skole	5
Våre strategier innen barnehage og skole.....	5
Vennskap mellom barn.....	5
Relasjon mellom barnehage, skole og foresatte	6
Kvalitetsarbeid i skole og barnehage.....	7
Familie	9
Våre strategier innen familie.....	9
Mer systematisk og samordnet oppfølging av alle familier i de kommunale tjenestene.....	9
Forebygge rus, vold og sosiale utfordringer i familier	10
Styrke nettverket rundt små, sårbare familier	10
Kultur og fritid	12
Strategier kultur og fritid	12
Øke innsatsen fra kommunen og stimulere samskaping mellom barnehage-skole-SFO- kulturskole og frivillighet.....	12
Inkluderende mangfold av tilbud for barn og unge 10-18 år	13
Styrke lag og foreninger med 3K (kompetanse, kapital, kudos).....	13

Innledning

Nordreisa skal være et godt sted å vokse opp. En god oppvekst er en grunnmur for gode framtidsutsikter for ungene. Oppvekstforholdene skal også bidra til at innbyggerne våre ønsker å bli i Nordreisa, at ungdommer blir eller flytter tilbake og at de som kommer hit som tilflyttere ønsker å slå rot her.

Figuren over er fra FHI. Den illustrerer det gamle ordtaket om at det trengs en landsby for å oppdra et barn. I denne planen beskriver vi hvordan kommunen vil bidra og legge til rette for gode tjenester i egen regi. Samt samspill og samarbeid med familier, private aktører, lag og foreninger for at Nordreisa skal være en god oppvekstkommune.

Hovedformål

Kommunedelplan Oppvekst (oppvekstplanen) sitt formål er at sektoren får en samlet overordnet plan som gir retning for arbeidet. Oppvekstplanen skal synliggjøre verdier, mål og tiltak for alle ansatte og de som mottar tjenester fra oppvekstsektoren. Planen skal også bidra til å synliggjøre samspillet mellom tjenestene og å sette barna og foresatte i sentrum.

Planområde

Kommunedelplanen er en overordnet temaplan hvor planprosessen styres av plan- og bygningslovens bestemmelser om medvirkning og høring. Planen skal bygge på, og ta opp i seg føringer fra kommuneplanens samfunnsdel, men siden denne ikke er ferdig i Nordreisa, vil vi eventuelt revidere denne planen dersom det blir vurdert som nødvendig når samfunnsdelen er vedtatt.

Oppvekstplanen viser mål og strategier for en helhetlig innsats rettet mot barn og unge i kommunen. Oppfølging av mål og strategier skjer gjennom tiltak i handlingsplaner og virksomhetsplaner. I virksomhetsplanene konkretiseres tiltak og handlinger for å nå målene i oppvekstplanen.

Oppdrag og tiltak i temaplaner behandles også i kommuneplanens handlingsdel, budsjett og økonomiplan. I planen er det nevnt oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med framover.

Planperiode

Planen gjelder for valgperioden den vedtas i, og de to neste. For denne planen betyr det perioden 2024–2034. Kommunedelplaner skal etter plan- og bygningsloven rulleres minst én gang per

valgperiode. Ellers rulleres planen etter behov, eller som oppfølging av kommunestyrevedtak (for eksempel i rammen av handlingsplan/økonomiplan).

Føringer og rammebetingelser

Kommunenes tjenester innen oppvekst reguleres av en rekke lover og forskrifter. FNs barnekonvensjon om barns rettigheter har overordnet betydning for alle lover og forskrifter på oppvekstområdet. For denne kommunedelplanen er disse målene mest aktuelle fra FNs bærekraftsmål

- 3: God helse og livskvalitet
- 4: God utdanning
- 5: Likestilling mellom kjønnene
- 10: Mindre ulikhet
- 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Innholdet i planen vil sees i sammenheng med statlige og regionale føringer knyttet til feltet. Disse er beskrevet i kunnskapsgrunnet.

Innsatsområder og mål

Barnehage og skole som hovedområde. Hovedmålsettingen er at Nordreisa kommune har inkluderende barnehager og skoler med god opplæring

Familien som hovedområde. Hovedmålsettingen er at Nordreisa kommune har helsefremmende oppvekstvilkår og trygge rammer for familier

Kultur og fritid som hovedområde. Hovedmålsettingen er at Nordreisa kommune gir barn og unge trygge og mangfoldige aktiviteter på fritiden i deres oppvekstmiljø

Strategier og virkemiddel innen de tre innsatsområdene

Vi har valgt tre strategier under hvert innsatsområde. Under hver av strategiene har vi først sett på hvilke tiltak vi har i dag, og så foreslått oppdrag å arbeide med de nærmeste par årene. Noen av oppdragene er relevante for flere strategier. Dette har vi oppsummert til slutt.

Barnehage og skole

Barnehage og skole legger grunnlaget for videre utdanningsløp. Barnehage og skole er dessuten viktig sosiale arenaer for vennskap, fellesskap og tilhørighet. Nordreisaskolen har over tid hatt utfordringer knyttet til læringsresultat, andel elever som mottar spesialundervisning og stabilt og godt læringsmiljø. Det er for mange elever som ikke har tilstrekkelige grunnleggende ferdigheter i lesing, regning og engelsk på nasjonale prøver. Nordreisa har også utfordringer med å rekruttere kompetansetillinger i PPT, skoler og barnevern. Nordreisa står overfor store utfordringer med hensyn til demografi. Det er en betydelig nedgang i antall barn og unge, samtidig som det øker med eldre innbyggere. Dette utfordrer oppvekstfeltet økonomisk og det krever at sektoren er i stand til å gjennomføre nødvendige prosesser for å tilpasse seg barne- og elevtallet i kommunen.

Nordreisa kommune har pr 01.01.2024 tre kommunale og tre private barnehager. Nordreisa kommune har et samisk barnehagetilbud i Leirbukt barnehage. Barnehagesektoren har hatt topp-plasseringer på kommunebarometeret de tre siste årene. Det er full barnehagedekning og 50 % av de ansatte er barnehagelærere.

Skoletilbudet i Nordreisa kommune består av tre offentlige og to private skoler. I Nordreisa kommune er over 25% av elevene i private skoler. Det er vedtatt en plan for skolestruktur som innebærer endring i elevsammensetning ved skolene. Moan skole renoveres og bygges ut til en fullverdig barneskole og Storslett skole blir en ungdomsskole. Planlagt innflytting er 1.1.2025. 99 % av lærere i Nordreisaskolen oppfyller kompetansekravet til undervisning.

Våre strategier innen barnehage og skole

- **Vennskap mellom barn**
- **Relasjon mellom barnehage, skole og foresatte**
- **Kvalitetsarbeid i skole og barnehage**

Vennskap mellom barn

Begrunnelse for strategien:

Det er svært viktig at barn har venner, også for at de skal føle tilhørighet og lære i barnehage og på skolen. Venner på skolen er viktig for læring, for å hindre frafall og skolevegring. Mobbing kan skade

for livet.

Vennskap mellom barn hjelper ungene til å bli empatiske, kunne forhandle, kort sagt, utvikle gode sosiale ferdigheter. Barnehagene og skolene kan legge til rette for vennskap gjennom måten de organiserer og gjennomfører aktivitetene på, gjennom å være bevisst egne handlinger og gjennom å bruke verktøy for å avdekke mobbing og ensomhet.

Dette gjør vi:

- Handlingsplan for trygt og godt læringsmiljø
- Handlingsplan mot mobbing og krenkelser i barnehager
- Førskolegrupper på tvers i barnehagene
- Plan for overgang mellom barnehage, skoler/SFO
- Plan for samarbeid mellom skole og hjem
- Uteskole med inkluderende mål
- Alt vi gjør skal ha sosiale- og faglige mål i barnehager og skoler
- Barnehagedagen
- Fadderordninger på tvers av trinn
- Bli-med-dans
- Elever underviser på lavere trinn (RMS)
- Aldersblandede aktiviteter
- SMART(Straumfjordnes)

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Lage et felles årshjul for skolene. Årshjulet skal kvalitetssikre drifta, skape forutsigbarhet og arenaer for samarbeid internt og eksternt
- Ny pedagogisk plattform for Nordreisaskolen, der vi blant annet viser hvordan vi planlegger for fysisk og psykisk helse i alle økter
- Vennsapsprogram skal brukes i barnehager, kulturskole og skoler, og evalueres og følges opp i årlig vennsapskveld som er åpen for alle. (Zippys venner, triveselledere eller SMART og lignende)

Relasjon mellom barnehage, skole og foresatte

Begrunnelse for strategien:

Foreldrene sin holdning og forventning til skolen har stor betydning for elevenes læring. Dersom det er et godt gjensidig tillitsforhold mellom hjem og skole, vil dette støtte eleven, og gjøre det enklere for både skolen og foreldra/foresatte å lykkes. Det er flere undersøkelser som viser at spesielt faren sin støtte er viktig. Skole og barnehage er i stor grad en kvinnearena. Både gutter og jenter trenger forbilder av begge kjønn. Tradisjonelt er det mor som deltar på disse arenaene, fra svangerskapskontroll til foreldremøter. Vi må jobbe spesielt for å involvere fedre.

Dette gjør vi:

- Plan for skole-hjemsamarbeid
- Oppstartsamtale med nye foreldre
- Foreldresamtaler/utviklingssamtaler

- Foreldremøter
- Felles opplæring av FAU (kommunale skoler)
- Temakvelder (mobbeombud)
- Foreldrekafe (barnehager)
- Dugnader
- Sosiale sammenkomster (avslutninger, juleavslutning)
- Foreldreveiledning i barnehager
- Åpen dør

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Lage en helhetlig plan for foreldre-/foresattesamarbeid fra svangerskapsomsorg til 18 år, må inneholde tiltak som er for alle og tiltak ved ulike typer utfordringer. «Åpen dør» kan være et av tiltakene
- Arrangere temakvelder/fagøkter som er felles for skole/barnehage, frivillighet og foresatte. Fedres rolle må synliggjøres
- Felles skoleregler og barnehageregler

Kvalitetsarbeid i skole og barnehage

Begrunnelse for strategien

Skolemestring er en sterk beskyttende faktor mot å falle utenfor samfunnet som voksen. Også derfor er det viktig at ungene våre mestrer skolen. I tillegg er det enklere å mestre framtidige jobber på en god måte, dersom en har gode grunnkunnskaper og ferdigheter fra skolen. Barn som mestrer skolen, vil trives bedre, og de vil i større grad overføre sine gode erfaringer til egne barn. Nordreisa har over flere tiår hatt utfordringer med skolerresultater.

I 2022 kom nye læreplan, kompetanseløftet. Nordreisa kommune er med i en nasjonal satsing der vi har valgt å jobbe spesielt med integrering av alle. Vi har en ny skole under bygging, og strukturen vil endres fra 1-4 og 5-10, til en barneskole (1-7) og en ungdomsskole (8-10). Denne omstillingen krever også et faglig og organisatorisk arbeid.

Godt og systematisk arbeid med faglighet, vil bygge at utviklende arbeidsmiljø, og bidra til felles normer og verdier. Dette er viktig for å få til god klasseledelse og etablere gode rammer rundt undervisningen. Da får de ansatte bedre muligheter til å lykkes og oppleve støtte med utfordringer.

Kulturvirksomheten med alle sine tjenester og tilbud er en viktig medspiller som støtter opp under læring fra 0-18 år.

Dette gjør vi:

- Kompetanseløftet
- Læringsmiljøprosjekt
- Brukerundersøkelser
- Medarbeiderundersøkelser
- Videreutdanning, lederutdanning
- Leder- og fagnettverk

- Oppfølging av nyutdannede
- Bokbuss og samarbeid med folkebibliotek
- Samarbeid mellom kulturskolen og skole/barnehage
- Skolekino
- Den kulturelle skolesekken

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Utvikle «Oppvekst i Nordreisa», et overordnet verdidokument for barnehage, skole, private aktører og frivilligheten. Leik og praktisk arbeid skal inngå i planen
- Ny pedagogisk plattform for Nordreisaskolen, der vi blant annet viser hvordan vi planlegger for fysisk og psykisk helse i alle økter
- Rekruttering gjennom sterke, utviklingsorienterte fagmiljø og synliggjøre menn som målgruppe
- Utvikle gode bibliotektilbud for skoler og barnehager

Familie

Unge oppvekst formes i stor grad av tilhørighet til ulike fellesskap, der familien er svært viktig. Sterke og velfungerende familienettverk er en støtte til foreldrene, overfører kompetanse og verdier og kan bidra til en trygg identitet. Familie og nære venner er viktig for barn og unge i alle aldre. I en trygg familie får barna omsorg og kjenner tillit, noe som er viktig når de senere i livet skal skape gode relasjoner til andre mennesker.

Barnevernsreformen fra 2022 og den nye barnevernloven som trer i kraft i 2023 vil ha stor betydning for hvordan kommunen bør tenke rundt fremtidige innsatsområder. Det vil bli krav om mer forebygging og bedre tverrfaglig og tidlig innsats for utsatte barn og unge i kommunen.

Barneverntjenesten vil få større krav til utførelse av barnevernfaglige oppgaver og dermed vil kapasiteten i tjenesten påvirkes.

Kommunen har aktører som støtter familiene gjennom hele oppveksten til barna, og har nylig reetablert familiesenteret for å utvikle tilbudene mer helhetlig.

Våre strategier innen familie

- **Mer systematisk og samordnet oppfølging av alle familier i de kommunale tjenestene**
- **Forebygge rus, vold og sosiale utfordringer i familier**
- **Styrke nettverket rundt små, sårbare familier**

Mer systematisk og samordnet oppfølging av alle familier i de kommunale tjenestene

Begrunnelse for strategien

Kommunen kan bygge arenaer og møtesteder for familiene, dette vil kunne bidra til sosiale nettverk rundt familier, til mer felles normer rundt oppvekst og oppfølging av barn. Et populært ordtak er at det trengs en landsby for å oppdra et barn, og kommunen har mange muligheter for å bidra til den «landsbyen». Nordreisa har hatt forholdsvis mange omsorgsovertakelser i barnevernet, men relativt færre hjelpetiltak i hjemmet. Dette kan indikere at familiene ikke har fått støtte tidsnok på en god måte.

Dette gjør vi:

- Åpen barnehage
- ROP/Rop ung-tjenesten - Doktergården(møteplass), trenings/turgruppe, samtaletilbud, dag på ungdomsklubb
- Ungdomsklubb, aktiv ferie
- Helsestasjonsprogrammet 0-5 år, Skolehelsetjenesten, Helsestasjon for ungdom (HFU)
- Baby-sang (kirka)
- Kommunal jordmortjeneste – svangers – barselskapsomsorg med hjemmebesøk
- Åpen dør - lavterskel veiledningstjeneste for familier, barn og unge
- Voksenopplæring/Flyktningkontor (Flyvo)- Foreldreveiledning (ICDP).
- Aktivitetskort for lavinntektsfamilier

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Plan for å forebygge omsorgssvikt og alvorlige adferdsproblemer (under arbeid)

-
- Foreldretilbud – temakvelder
  - Bedre og tydeligere samordning
  - Barnekoordinator
-

Forebygge rus, vold og sosiale utfordringer i familier

Begrunnelse for strategien

Rus, vold og sviktende omsorg henger sammen. Vi ser av statistikken at det er relativt mye vold i Nordreisa, selv om vi ikke har tall for i hvilken grad dette gjelder barnefamilier. Vi er stolte av tre stammers møte, men som den nylig fremlagte rapporten fra forsoningskommisjonen viser, kulturer som har vært undertrykt av storsamfunnet har en bakside for de det gjelder. Vi kan derfor være mer sårbare for vold og rus ut ifra vår kulturelle bakgrunn.

Vold kan motvirkes ved å øke samtale- og handlingskompetansen hos foreldre. Det kan også motvirkes ved at helsestasjon, leger, barnehager og skoler snakker åpent om det og stiller spørsmål om det. Å redusere stress ved å følge opp over tid de en veit kan være ekstra utsatt. Barn som har gode relasjoner til både ansatte og naboer vil lettere kunne be om hjelp.

Dette gjør vi:

- Tema rus og vold i noen foreldresamtaler (helsestasjon og barnehage og oppstartsamtaler skole)
- Verktøy - "snakke med barn" – "jeg vet", Stine Sofie- stiftelse (smarte tips til småbarnsforeldre).
- Barn som bekymrer
- Krisesentersamarbeid

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Foreldremøtekonsept, tema eks. "Utsett!" (Korus), følge opp Ungdata systematisk
  - Forebyggende kampanjer - senke terskler for tabu og skam - en kan få hjelp. Det må snakkes om!
  - Tema tas opp rutinemessig på foreldremøter i organisasjoner/frivillighet/andre arenaer enn skole-barnehage
-

Styrke nettverket rundt små, sårbare familier

Begrunnelse for strategien

Familier uten nettverk er ofte mer sårbare. Det er slitsomt med barn, og en storfamilie kan være en god ting for både barn og voksne. Dette er det sterke kultur for i Nordreisa, og det er bra. Men noen er ikke inkludert i en storfamilie, og har lite tilgang til støtte og praktisk hjelp i hverdagen. Svak økonomi kan også fungere ekskluderende, det samme kan språk eller ulike typer funksjonsnedsettelse hos barn eller voksne.

Dette gjør vi:

- Åpen barnehage

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

-
- Lage sosiale og inkluderende foreldremøter
  - Være bevisst når en bør ha tolketjeneste
  - Bevisstgjøring rundt hvordan en kan inkludere foreldre i barnas aktiviteter
-

Kultur og fritid

Nordreisa har lavere andel elever som går i kommunens kulturskole sammenlignet med nasjonale gjennomsnitt, og en høyere andel elever på ungdomstrinnet som oppgir at de ikke er med på fritidsaktiviteter sammenlignet med nasjonalt gjennomsnitt.

I innspillene fra ungdommene er det mange og veldig klare ønsker om flere møteplasser og flere aktivitetsmuligheter.

For familier med presset økonomi og levekårsutfordringer vil det være behov for flere fritidsaktiviteter som er økonomisk lett tilgjengelig.

Det er ønskelig at alle barn og unge i skolealder har aktiviteter å delta på utenom skolen. Det er viktig for sosialisering og vennskap, for å møte flere voksne enn familie og de på skolen, for å utvikle egne ferdigheter og for god helse, også med tanke på fysikk og vekt. Nordreisa har ikke så mange større arenaer for barn og unge som ikke spiller fotball, handball eller går på ski. Vi bruker som kjent lite på kulturskole, og har tre 4H-klubber, ingen speiderklubb eller korps.

Det kan synes som barn mellom 10 og 18 år har få lavterskeltilbud, der en ikke trenger å være «flink» eller ha penger.

Strategier kultur og fritid

- **Øke innsatsen fra kommunen og stimulere samskaping mellom kommunal virksomhet og frivillighet**
- **Inkluderende mangfold av tilbud for barn og unge 10-18 år**
- **Styrke lag og foreninger med 3K (kompetanse, kapital, kudos)**

Øke innsatsen fra kommunen og stimulere samskaping mellom barnehage-skole-SFO-kulturskole og frivillighet

Begrunnelse for strategien

Kommunen bruker jevnt over lite ressurser på kultur og idrett. Det er ønskelig med en bredere og mer omfattende kulturskoledrift, og at samarbeidet mellom skoler og barnehager og kultur styrkes.

Dette gjør vi:

- Kulturskole, bibliotek, kino, kulturscene, Den kulturelle skolesekken
- BARK (Barnas røde kors)
- Idrettslag har idrettsskole
- "Ungdommens hus"
- Friluftsrådet - Sommerskole
- Barnas turlag
- Motormiljø (scooter, cross, ...)
- Trosopplæringstiltak i menigheten – eks Hverdagsklubb
- Torsdagsklubb- møtested for unge med funksjonsnedsettelse/bistandsbehov i Nordreisa menighet

---

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Øke dagens ressurser, og se på hvordan lokaler med mer kan utnyttes bedre
  - Øke uformelle møteplasser for småbarnsfamilier – sang, musikk og lek i samarbeid med frivilligheten
  - Kultur skal inngå tydelig i skolene og barnehagenes årshjul
-

Inkluderende mangfold av tilbud for barn og unge 10-18 år

Begrunnelse for strategien

Tallene tyder på at en del unger og ungdom er lite aktive på fritida utenom spilling og sosiale medier. Dette kan være frivillig, men det kan også skyldes mangel på venner eller at en ikke kjenner seg integrert på andre arenaer. Vi har også en helseutfordring med mange overvektige barn og unge, og mange søker hjelp for ulike sosiale utfordringer eller psykiatri

Dette gjør vi:

- Ungdomsklubben i regi av menigheten (på planleggingsstadiet)
- Kino
- Kulturskole
- Aktivitetskort
- Ungdomsklubb og aktiv ferie

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Utvikle nye, attraktive møteplasser, for eksempel Legge til rette anlegg for uorganisert aktivitet, eks sykkelbane. Jfr. Skjervøy: "Aktiviteter for alle»
  - Synliggjøre aktiviteter som finnes
  - Gratis kulturskole til barn/unge 10- 20 år i samarbeid med frivillige
  - Gratis idrettsskole til barn/unge 10- 20 år i samarbeid med frivillige
-

Styrke lag og foreninger med 3K (kompetanse, kapital, kudos)

Begrunnelse for strategien

Demografiutviklingen tilsier at det blir færre av både barn og voksne. Dette kan trur virksomheten i ulike lag og foreninger. I tillegg blir en større del av befolkninga fra andre land, der en ikke uten videre kan forutsette at verken «onsdagsrenn» og 4H er kjente konsepter. Dette stiller krav til oss om å ha en forutsigelig finansiering, og at kommunen med kompetanse, støtte til lederutvikling, bidrar til søknadsskriving og planlegging etc

Dette gjør vi:

- Midler til drift av idrettslag
- Kulturmidler
- Kommunen bidrar med garantier etc ved investeringer

Oppdrag og tiltak vi ønsker å jobbe med:

- Årlig planleggingsmøte for frivilligheten
  - Kurs for tillitsvalgte i lag og foreninger, utvikle unge ledere
  - Øke kulturmidlene til lag og foreninger
  - Veilede og bistå lag/foreninger i søknader på eksterne midler (eks. Sparebankstiftelsen)
-